

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи
та інформатизації
Володимир ШАРАН

22 березня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СЕМАНТИКО-СИНТАКСИЧНИЙ АНАЛІЗ РЕЧЕННЯ

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність: 014 Середня освіта (Українська мова і література)
Освітня програма: Середня освіта (Українська мова і література)
Статус дисципліни: обов'язкова
Факультет: української та іноземної філології
Кафедра: української мови
Мова навчання: українська
Дані про вивчення дисципліни

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг дисципліни	Кількість годин						Курсова робота	Вид семестрового контролю	
				Аудиторні заняття					Самостійна робота		Залік	Екзамен
				Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття				
Заочна	III	V	90/3	8	4	–	4	–	82	–	+	–

Робоча програма складена на основі освітньої програми та навчального плану підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (240 кредитів ЕКТС)

Розробник:

Оксана КУШЛИК, доктор філологічних наук, професор

Погоджено гарантом освітньої програми:

Михайло ПАНОЧКО, кандидат філологічних наук, доцент

Схвалено на засіданні кафедри української мови

Протокол № 1 від 20 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри Віра КОТОВИЧ

Схвалено на засіданні науково-методичної ради факультету української та іноземної філології

Протокол № 2 від 24 лютого 2023 р.

Схвалено на засіданні науково-методичної ради університету

Протокол № 3 від 22 березня 2023 р.

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – окреслити засади аналізу речення як основної синтаксичної одиниці-конструкції на семантико-синтаксичному рівні з типологізуванням і систематизуванням синтаксем та визначенням засобів їх вираження, а також оволодіння вміннями й навичками реалізовувати засвоєну теорію на практиці – у процесі установлення семантичної структури речення.

Розвинути у здобувачів вищої освіти такі **компетентності**:

загальні:

- здатність зберігати та примножувати моральні, духовно-культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки й технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;
- здатність спілкуватися державною мовою в її усній та писемній формах;
- здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях;
- здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;

фахові:

- здатність до організації та проведення різних форм позакласної та позашкільної роботи;
- здатність формувати, розвивати й постійно вдосконалювати мовно-комунікативні уміння й навички рідною та іноземною мовами з урахуванням синхронно-діахронного аспекту;
- здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у спонтанних ситуаціях спілкування (офіційна, неофіційна, нейтральна), для розв'язання цільових комунікативних завдань;
- здатність цілеспрямовано добирати, систематизувати, інтерпретувати й зіставляти мовні, літературні та фольклорні факти;
- здатність здійснювати поліаспектний лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів з вільним володінням фаховою термінологією;
- здатність до літературного редагування та коригування текстів, до організації ділової комунікації.

Програмні результати:

- Володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікативну стратегію у спілкуванні з групами та окремими особами.
- Доносити зрозуміло й недвозначно професійні знання, обґрунтування та висновки до фахівців і широкого загалу державною та іноземною мовами.
- Знати й розуміти мову як систему, специфіку художньої літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються, в еволюційно-діалектичному аспекті, уміти застосовувати ці знання в педагогічній діяльності.
- Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати в практичній діяльності; здійснювати літературне редагування й коригування текстів; знати загальні дискурсивні стратегії та принципи створення текстів різних жанрів і стилів.
- Використовувати мови, що вивчаються, в усній та писемній формах у цільових жанрово-стильових ситуаціях спілкування (офіційна, неофіційна, нейтральна) для розв'язання різногранних освітньо-комунікативних завдань.
- Здійснювати поліаспектний лінгвістичний та літературознавчий аналізи текстів різних стилів і жанрів з вільним володінням фаховою термінологією.

- Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення та використовувати їх у професійній діяльності.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Семантико-синтаксичний аналіз речення» передбачає інтеграцію наукових та професійно фокусованих знань, одержаних у результаті викладання дисциплін: «Українське мовознавство в системі наукових парадигм», «Антропологічне термінознавство», «Сучасна українська літературна мова (морфологія)», «Сучасна українська літературна мова (синтаксис)», «Методика викладання української мови».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Згідно з вимогами освітньої програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- засади (сутність, завдання, механізми опису, значення) семантико-синтаксичного аспекту розгляду синтаксичних одиниць;
- характерні ознаки синтаксем як мінімальних синтаксичних одиниць семантико-синтаксичного рівня;
- критерії типологізування та семантичної диференціації синтаксем;
- засоби вираження первинних і вторинних синтаксем;
- дефініції актуальних синтаксичних понять;
- послідовність виконання аналізу речення в межах семантико-синтаксичного аспекту;
- джерельну базу з порушеної проблеми;

уміти:

- окреслювати особливості вивчення синтаксичних одиниць крізь призму семантико-синтаксичного підходу;
- оперувати термінами на позначення відповідних понять, явищ, механізмів, процесів тощо;
- типологізувати синтаксеми на конкретному мовному матеріалі з подальшою семантичною диференціацією;
- з'ясовувати засоби вираження тієї чи тієї синтаксеми;
- виконувати аналіз речення з урахуванням семантико-синтаксичного підходу.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання здійснюється за шкалою оцінювання: стобальною, національною та ЄКТС.

A (90–100) – «зараховано» (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок) – отримує студент, який знає: засади (сутність, завдання, механізми опису, значення) семантико-синтаксичного аспекту розгляду синтаксичних одиниць; характерні ознаки синтаксем як мінімальних синтаксичних одиниць семантико-синтаксичного рівня; критерії типологізування й семантичної диференціації синтаксем та можливі засоби вираження їх; дефініції актуальних синтаксичних понять; послідовність виконання аналізу речення в межах семантико-синтаксичного аспекту; джерельну базу з порушеної проблеми; окреслює особливості вивчення синтаксичних одиниць крізь призму семантико-синтаксичного підходу; досконало оперує термінами на позначення відповідних понять; вміє типологізувати синтаксеми на конкретному мовному матеріалі з подальшою семантичною диференціацією та визначенням засобів вираження їх; належно виконує аналіз речення з урахуванням семантико-синтаксичного підходу.

В (82–89) – «зараховано» (*вище середнього рівня з кількома помилками*) – отримує студент, який знає: засади (сутність, завдання, механізми опису, значення) семантико-синтаксичного аспекту розгляду синтаксичних одиниць; характерні ознаки синтаксем як мінімальних синтаксичних одиниць цього рівня; критерії типологізування й семантичної диференціації синтаксем та можливі засоби вираження їх; дефініції актуальних синтаксичних понять; послідовність виконання аналізу речення в межах семантико-синтаксичного аспекту; володіє достатньою джерельною базою з порушеної проблеми; окреслює особливості вивчення синтаксичних одиниць крізь призму семантико-синтаксичного підходу; належно оперує відповідними термінами; вміє типологізувати та семантично диференціювати синтаксеми на конкретному мовному матеріалі, проте деякі труднощі постають із визначенням засобів вираження їх та аналізом речення.

С (75–81) – «зараховано» (*в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок*) – отримує здобувач, який знає: засади (сутність, завдання, механізми опису, значення) семантико-синтаксичного аспекту розгляду синтаксичних одиниць; характерні ознаки синтаксем як мінімальних синтаксичних одиниць цього рівня; критерії типологізування й семантичної диференціації синтаксем та засоби вираження їх; обізнаний з джерельною базою; окреслює особливості вивчення синтаксичних одиниць крізь призму семантико-синтаксичного підходу; належно оперує відповідними термінами; загалом орієнтується з послідовністю виконання аналізу речення в межах семантико-синтаксичного аспекту, проте припускається деяких помилок у типологізуванні та семантичній диференціації синтаксем на конкретному мовному матеріалі і відповідно у визначенні засобів вираження їх.

Д (67–74) – «зараховано» (*непогано, але зі значною кількістю недоліків*) – отримує здобувач, який виявляє посередні знання засад (сутності, завдань, механізму опису, значення) семантико-синтаксичного аспекту розгляду синтаксичних одиниць, дефініцій актуальних синтаксичних понять; загалом окреслює особливості вивчення синтаксичних одиниць крізь призму семантико-синтаксичного підходу, називає характерні ознаки синтаксем як мінімальних синтаксичних одиниць цього рівня, обізнаний з критеріями типологізування й семантичної диференціації синтаксем, з послідовністю виконання аналізу речення в межах семантико-синтаксичного аспекту, проте не повною мірою дає собі раду застосувати ці критерії на практиці; допускає помилки у визначенні засобів вираження тих чи тих синтаксем; не володіє належною джерельною базою.

Е (60–66) – «зараховано» (*виконання відповідає мінімальним критеріям*) – отримує студент, який виявляє недостатні знання: засад (сутності, завдань, механізму опису, значення) семантико-синтаксичного аспекту розгляду синтаксичних одиниць; особливостей вивчення синтаксичних одиниць крізь призму цього аспекту; характерних ознак синтаксем як мінімальних синтаксичних одиниць цього рівня; критеріїв типологізування й семантичної диференціації їх; дефініцій актуальних синтаксичних понять; загалом орієнтується в послідовності виконання аналізу речення на семантико-синтаксичному рівні, проте відчуває значні труднощі в типологізуванні синтаксем і відповідно у їх семантичній диференціації, а звідси й у визначенні засобів вираження тих чи тих семантико-синтаксичних відношень.

FX (35–59) – «незараховано» (*з можливістю повторного складання*) – отримує здобувач, який виявляє низький рівень компетентності щодо: засад (сутності, завдань, механізму опису, значення) семантико-синтаксичного рівня організації речення; характерних ознак синтаксем як мінімальних синтаксичних одиниць цього рівня; критеріїв типологізування й семантичної диференціації синтаксем та можливих засобів вираження їх; дефініцій актуальних синтаксичних понять; володіє мінімальною джерельною базою з порушеної проблеми; не вміє належно окреслити особливості вивчення синтаксичних одиниць крізь призму семантико-синтаксичного підходу; частково

обізнаний з послідовністю виконання аналізу речення в межах семантико-синтаксичного аспекту.

Г (0–34) – «незараховано» (з можливістю повторного складання) – отримує здобувач, який виявляє слабкі знання теоретичних питань, пов'язаних із семантико-синтаксичною організацією речення, зокрема: не вміє окреслити засад (сутності, завдання, механізмів опису, значення) семантико-синтаксичного підходу до аналізу синтаксичних одиниць; не знає характерних ознак синтаксем як мінімальних синтаксичних одиниць цього рівня та критеріїв типологізування й семантичної диференціації їх; не володіє відповідною термінологією; слабо орієнтується в послідовності виконання аналізу речення в межах семантико-синтаксичного аспекту, у типологізуванні та семантичній диференціації синтаксем на конкретному мовному матеріалі і відповідно у визначенні засобів вираження їх.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

- виконання різних видів тренувальних вправ і завдань, експрес-контроль;
- контрольна робота;
- залік.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Концептуальні засади семантико-синтаксичного підходу до аналізу простого речення. Синтаксис крізь призму традиційних та сучасних наукових концепцій: синтаксичні школи, засадничі принципи, синтаксичні одиниці. Функціональний синтаксис як різновид синтаксису: предмет, завдання, механізми та прийоми вивчення. Семантико-синтаксична структура простого речення. Пропозиція і валентність як параметричні характеристики семантико-синтаксичного підходу до аналізу речення

Типологія синтаксем у структурі простого речення. Предикат як центральна синтаксема. Поняття синтаксеми. Типи синтаксем у структурі простого речення. Предикат як центральна синтаксема простого речення. Диференціація предикатів : предикати дії, процесу, стану, якісної ознаки, кількісної ознаки. Валентність дієслівних предикатів як детермінатор субстанціональних синтаксем. Поняття про одновалентні, двовалентні, тривалентні, чотиривалентні, п'ятивалентні, шестивалентні предикати.

Субстанційні синтаксеми в семантико-синтаксичній структурі речення. Суб'єктна синтаксема як різновид субстанційних синтаксем : характерні ознаки, семантична диференціація, морфологічні способи вираження. Об'єктна синтаксема : характерні ознаки, семантична диференціація, морфологічні способи вираження. Адресатна синтаксема : характерні ознаки, семантична диференціація, морфологічні способи вираження. Інструментальна синтаксема : характерні ознаки, семантична диференціація, морфологічні способи вираження. Локативна синтаксема : характерні ознаки, семантична диференціація, морфологічні способи вираження. Вторинні предикатні семантико-синтаксичні одиниці. Адвербіальні та атрибутивні синтаксеми.

Орієнтовна тематика практичних занять:

1. Предикат як центральна синтаксема в семантико-синтаксичній організації речення.
2. Семантична диференціація субстанційних синтаксем.

7. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

На самостійне опрацювання винесено такі теоретичні питання:

1. Функціональний синтаксис як різновид синтаксису: предмет, завдання, механізми та прийоми вивчення

2. Категорії валентності та пропозиції як домінантні в семантико-синтаксичній організації речення.
3. Різні класифікації предикатів у синтаксисі сучасної української мови.
4. Валентність дієслівних предикатів як детермінатор субстанціональних синтаксем. Поняття про одновалентні, двовалентні, тривалентні, чотиривалентні, п'ятивалентні, шестивалентні предикати.
5. Суб'єктна синтаксема як різновид субстанційних синтаксем : характерні ознаки, семантична диференціація, морфологічні способи вираження.
6. Об'єктна синтаксема : характерні ознаки, семантична диференціація, морфологічні способи вираження.
7. Адресатна синтаксема : характерні ознаки, семантична диференціація, морфологічні способи вираження.
8. Інструментальна синтаксема : характерні ознаки, семантична диференціація, морфологічні способи вираження.
9. Локативна синтаксема : характерні ознаки, семантична диференціація, морфологічні способи вираження.
10. Вторинні предикатні семантико-синтаксичні одиниці.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Засобами діагностики засвоєних студентами знань та вмінь з навчальної дисципліни є: експрес-контроль і контрольна робота, які становлять поточний контроль, та підсумковий контрольний захід (залік).

Мета експрес-контролю – перевірити рівень здобутих знань після вивчення однієї конкретної теми. Тривалість експрес-контролю – не більше 20 хв., тому завдання передбачає надання короткої, без розлогих теоретичних роз'яснень відповіді. Експрес-контроль розрахований на студентів усієї групи, які виконують його водночас. Критерії оцінювання залежать від умови завдання, яке, зі свого боку, детерміноване тією чи тією темою.

Мета контрольної роботи – перевірити рівень засвоєних знань після вивчення усіх тем. Тривалість контрольної роботи – 90 хв. Передбачено як з'ясування теоретичного матеріалу (два завдання), так і виконання практичного завдання (три-чотири завдання).

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного контролю.

Розподіл 100 балів між видами робіт:

Експрес-контроль		Контрольна робота	Сума	Залік
Експрес-контроль 1	Експрес-контроль 2			
20 б.	20 б.	60 б.	100 б.	100 б.

Залік за основним талоном проводиться у письмовій формі і складається з трьох етапів перевірки засвоєного матеріалу: тестів (з вибором однієї правильної відповіді), які передбачають перевірку теоретичної частини матеріалу; завдання творчого характеру, що зорієнтовують з вмінням студента складати речення за поданими схемами, та аналізу речення як підсумкового етапу вивчення семантико-синтаксичної організації речення.

Залік за талоном № 2 і перед комісією проводиться у письмовій формі з оцінюванням за стобальною шкалою.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Мультимедійне обладнання, програми Microsoft Office 2010, Платформа ZOOM, презентації PowerPoint, Google Classroom.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Вихованець І. Р., Городенська К. Г., Русанівський В. М. Семантико-синтаксична структура речення : монографія. Київ : Наукова думка, 1983. 219 с.
2. Вихованець І. Р. Частини мови в семантико-граматичному аспекті. Київ : Наукова думка, 1988. 256 с.
3. Вихованець І. Р. Нариси з функціонального синтаксису. Київ : Наукова думка, 1992. 222 с.
4. Вихованець І. Граматика української мови. Синтаксис. Київ : Либідь, 1993. 368 с.
5. Дудик П., Прокопчук Л. Синтаксис української мови : підручник. Київ : ВЦ «Академія», 2010. 384 с.
6. Загнітко А. П. Теоретична граматика української мови. Синтаксис. Донецьк : ДонДУ, 2001. 662 с.
7. Загнітко А. П. Теорія сучасного синтаксису : монографія. Вид. 2-е, виправл. і допов. Донецьк : Дон НУ, 2007. 294 с.
8. Кульбабська О. В. Вторинна предикація у простому реченні : монографія. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2011. 672 с.
9. Межов О. Г. Типологія мінімальних семантико-синтаксичних одиниць : монографія. Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. 464 с.
10. Предикат у структурі речення : монографія / за ред. акад. НАПН України В. І. Кононенка. Київ; Івано-Франківськ; Варшава, 2010. 408 с.
11. Слинко І. І., Кобилянська М. Ф., Гуйванюк Н. В. Синтаксис сучасної української мови : Проблемні питання. Київ : Вища школа, 1994. 670 с.
12. Сучасна українська літературна мова : Синтаксис / за заг. ред. І. Білодіда. Київ : Наукова думка, 1972. 515 с.
13. Сучасна українська літературна мова : Морфологія. Синтаксис : підручник / А. К. Мойсієнко, І. М. Арібжанова, В. В. Коломийцева та ін. Київ : Знання, 2010. 374 с.
14. Сучасна українська літературна мова : Синтаксис : підручник / А. К. Мойсієнко, І. М. Арібжанова, В. В. Коломийцева та ін. Київ : Знання, 2013. 238 с.
15. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови : підручник. Київ : Видавничий центр «Академія», 2004. 406 с.

Додаткова література:

1. Андерш Й. Ф. Проблеми синтаксичної семантики в сучасному зарубіжному мовознавстві. *Мовознавство*. 1983. № 1. С. 11–18.
2. Болюх О. В. Власне-семантична і формально-граматична інтерпретація безособових речень. *Мовознавство*. 1992. № 3. С. 44–49.
3. Бондар О. І. Темпоральні відношення в сучасній українській літературній мові : Система засобів вираження : монографія. Одеса, 1996. 192 с.
4. Брицин В. М., Жайворонок В. В. Односкладні речення слов'янських мов у функціонально-граматичному аспекті. *Мовознавство*. 2003. № 2-3. С. 86–95.
5. Городенська К. Предикативно-валентна основа елементарного односкладного речення. *Українська мова*. 2001 № 1. С. 69–73.
6. Городенська К. Сполучникова спеціалізована й транспозиційна реалізація семантико-синтаксичних відношень у складнопідрядних реченнях. *Науковий вісник Чернівецького університету* : зб. наук. праць. Чернівці : Рута, 2007. Вип. 321–322 : Слов'янська філологія. С. 73–77.

7. Городенська К. Сполучникова реалізація семантико-синтаксичних відношень у складносурядних реченнях. *Наукові записки Вінницького держ. пед. ун-ту імені М. Коцюбинського. Серія : Філологія*. Вінниця, 2009. Вип. 11. С. 8–15.
8. Городенська К. Асемантичні підрядні сполучники у сфері об'єктних семантико-синтаксичних відношень. *Мовознавчий вісник* : зб. наук. праць на пошану професора Катерини Городенської з нагоди її 60-річчя. Черкаси, 2009. Вип. 8. С. 15–26.
9. Грипас О. Предикати компаративних відношень. *Лінгвалізація світу : Теоретичний та методичний аспекти*. Черкаси : Брама – Україна, 2007. С. 334–342.
10. Грипас О. Ю. Аспекти дослідження функціонально-семантичної категорії порівняння. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія № 10. Психологічні науки* : зб. наук. праць. 2010. Вип. 6. С. 98–101.
11. Грипас О. Семантичний обсяг і структура функціонально-семантичної категорії компаративності. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Філологія*. 2015. Вип. 17. Т. 2. С. 121–123.
12. Грипас О. Засоби маркування компаративних відношень у формально-синтаксичній структурі речення. *Studia Philologica*. 2016. Вип. 6. С. 85–90.
13. Загнітко Л. Функціональні вияви звертання. *Лінгвістичні студії* : зб. наук. праць. Донецьк : ДонНУ, 2004. Вип. 12. С. 91–96.
14. Костусяк Н. М. Структура міжрівневих категорій сучасної української мови : монографія. Луцьк : Волинський нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. 452 с.
15. Куглер Н. Деякі спостереження над семантичними характеристиками допустового речення. *Лінгвістичні студії* : зб. наук. праць. Донецьк : ДонНУ, 2001. Вип. 7. С. 140–147.
16. Кульбабська О. Поліпропозитивні прості речення у сучасній українській мові. *Лінгвістичні студії* : зб. наук. праць. Донецьк : ДонНУ, 2003. Вип. 11. С. 158–163.
17. Кульбабська О. Відокремлення як формальний засіб вираження вторинної предикації. *Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича* : зб. наук. праць / наук. ред. Б. І. Бунчук. Чернівці : Рута, 2006. Вип. 276–277 : Слов'янська філологія. С. 396–402.
18. Кульбабська О. Вторинна предикація як вияв принципу економії в мові. *Актуальні питання синтаксису* : матеріали Міжнарод. наук. конф., Чернівці, 19–21 жовтня 2006 р. / відп. за вип. Н. В. Гуйванюк. Чернівці : Рута, 2006. С. 93–99.
19. Кульбабська О. В. Інфінітив як засіб предикації у структурі простого речення. *Вісник Дніпропетровського університету* / ред. рада : М. В. Поляков (голова ради) та ін. Дніпропетровськ : ДНУ, 2007. Вип. 13. Т. 2. № 4/2. С. 129–135.
20. Кульбабська О. Вторинні предикати : лінгвальний статус, класифікація і репрезентація в сучасній українській мові. *Лінгвістичні студії* : зб. наук. праць. Донецьк : ДонНУ, 2009. Вип. 18. С. 70–75.
21. Кухарчук І. О. Функціонально-комунікативний напрям дослідження синтаксичної будови мови. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 10 : Проблеми граматики і лексикології української мови* : зб. наук. праць / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2004. С. 150–155.
22. Масицька Т. Є. Граматична структура дієслівної валентності. Луцьк : Вид-во Волин. держ. ун-ту, 1998. 206 с.
23. Масицька Т. Є. Речення як багатоаспектна синтаксична одиниця. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 10. Проблеми граматики і лексикології української мови* : зб. наук. праць / відп. ред. М. Я. Плющ. – Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. Вип. 10. С. 169–174.
24. Мірченко М. В. Функціональний аналіз синтаксичних одиниць (словосполучення, просте речення) : навчальний посібник. Київ : ІЗМН, 1997. 100 с.

25. Степаненко М. І., Кірічек І. Ю. Синтаксична і семантична валентність відносних прикметників у сучасній українській мові : монографія. Полтава : Астроя, 2018. 236 с.
26. Томусяк Л. Пропозитивна структура речень з дуплексивами. *Мовознавство*. 1998. № 4-5. С. 52–58.
27. Томусяк Л. Семантична структура речень з дуплексивами. *Проблемні питання синтаксису* : зб. наук. статей. Чернівці, 1997. С. 46–54.
28. Томусяк Л. Структурно-семантичні особливості предикативного імені з подійним синтаксичним зв'язком у простому реченні. *Науковий вісник Чернівецького університету*. Чернівці, 1997. Вип. 13. С. 132–138.
29. Шитик Л. До проблеми синкретизму семантико-синтаксичних відношень. *Лінгвістичні студії* : зб. наук. праць. Донецьк, 2001. Вип. 8. С. 67–71.
30. Шитик Л. В. Методика лінгвістичного аналізу семантико-синтаксичних відношень. *Вісник Черкаського університету. Серія : Філологічні науки*. Черкаси, 2000. Вип. 15. С. 64–73.

Інтернет-джерела:

http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRIB&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21SRW=dz&S21SRD=UP&S21FMT=preitem&C21COM=S&2_S21P03=RCOD=&2_S21STR=25.03